

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Căsnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 13 Noembrie st. v.

„Éljen“-urile pripite ale bine-inspiraților nostri delegați au răsunat în ceas rău.

Început abia, războiul dintre Sârbi și Bulgari a luat în desfășurarea sa o direcțiune, în care el poate să ducă la rezultate cu totul neașteptate. Bulgarii, despărțiți în două state mici, din care unul vasal al Porții, ear' celalalt provincie otomană, Bulgarii au crezut, că este oportun timpul de a-și proclama unirea, întemeiând astfel un stat mai mare, care foarte lesne ar pute să devină firescul centru de gravitațiune pentru elementele slave din Orient.

Sînt multe interesele, care au fost atinse prin această schimbare produsă de Bulgari în relațiunile stabilite odată între țările din Peninsula-Balcanică. Atinse sînt, între altele, și interesele monarchiei austro-ungare, și ale statului ungar îndeosebi, dar' atinse mai ales interesele națiunii maghiare.

E dar' foarte firesc resentimentul, pe care proclamarea unirii bulgare l-a produs în opiniunea firească maghiară și nu ar fi fost de mirat, dacă țările maghiare ar fi făcut opintiri de a împinge monarchia să iee o pozițiune hotărîtă contra înființării noului stat.

Din întemplantare însă nu era nevoie de aceasta. Astădată, cel puțin, interesele Maghiarilor sînt identice cu ale monarchiei, și așa și fără de presiunea opiniunii publice maghiare, atitudinea cabinetului din Viena era pe placul Maghiarilor.

Cabinetul din Viena însă, avînd o pozițiune sigură, putea să păstreze rezerva cuvenită unei mari puteri. Când are în față angajeamentul luat de puterile europene prin încheierea tratatului din Berlin și scie, că alătura cu Poarta otomană, toate statele din Orient, îndeosebi România, Grecia și Sîrbia, sînt angajate cu interese mari în cestiunea bulgară și nu pot să primească fără de rezervă starea de lucruri creată de Bulgari, când se vede asigurat din toate părțile, cabinetul din Viena putea să aștepte în toată liniștea dezvoltarea evenimentelor. — Și astfel a și făcut cabinetul din Viena: el nu s'a angajat în lupta ce se pregătea pe Peninsula-Balcanică.

Se scia, ce-i drept, că el nu consimite cu călcarea, pe care Bulgarii i-au făcut-o tratatului din Berlin; nici că putea să consimț, ca una dintre puterile, care au semnat tratatul.

Se scia de asemenea, că aproabă atitudinea statelor din Orient, care stăruie pentru menținerea *statului quo* creat prin tratat; nici că putea să n'o aproabe. Să nu s'a angajat fațăș nici într-o parte, nici într'alta.

Cu totul alta a fost atitudinea cercurilor oficiale din Ungaria.

Oameni mai pripiti, mai expansivi și mai lipsiți de tact, politiciii maghiari nu

s'au sfiit a o scoate pe Sîrbia la iveală ca pe un fel de mandator al monarchiei austro-ungare, chemat a susține interesele speciale maghiare față cu Bulgarii. Nu vorbim de țările maghiare, nici chiar de cele oficioase, ci reamintim fapta, că guvernul sîrbesc, avînd trebuință de bani pentru purtarea războiului, a făcut oarecum cu garanța guvernului ungar un împrumut de 12 milioane, reamintim mai ales acel „Éljen!“ care a răsunat în delegațiunea ungară, când s'a primit scirea, că Sîrbi au pornit războiul.

Două puteri mari au și cerut explicații asupra acestor manifestări de încurajare, care în ochii tuturor oamenilor cuminți angagează monarchia austro-ungară prin delegațiunea ungară. Li s'a luat manifestărilor importanța, manifestanții au fost prezentați drept nise săcături, care nu sciu ce fac, dar' de aceea tot se scie, că Sîrbi de Maghiari au fost încurajați, că Ungaria este angageată în luptele ce se petrec la hotarele Sîrbiei și abia mai ieri alaltăieri un țiar maghiar oficios spunea, că influența monarchiei este pusă în joc și că Sîrbi, învingători ori învinși, trebuie neapărat să câștige.

Așa este! — Influența monarchiei este angageată. Cine oare să se razime pe monarchia noastră, dacă Sîrbi, întrînd după încurajările primite de aici în război, nu se vor alege decât cu perderi de avere și de sânge?! — De sigur nimeni!

Tocmai de aceea însă nu trebuiau încurajați Sîrbi, nu trebuiau să fie împinși înainte, nu trebuia să răsună acel „Éljen!“ în delegațiunea ungară.

Ori trebuia, cel puțin, să-și deie bine seamă pe cine se razimă aceia, care au mijlocit împrumutul pentru Sîrbi și au strigat în urmă acel „Éljen!“

În timp de câteva zile Sîrbi s'au compromis atât de rău, încât după toate prevederile omenesci, ei nu se vor mai pute rehabilita. Chiar admitînd, ceea-ce e foarte puțin probabil, că în cele din urmă ei vor eși învingători, mersul de până acum al războiului a produs impresiunea, că întregul stat sîrbesc este un fleac.

În două rînduri Sîrbi au fost agresivi, în două rînduri ei au luat ofensiva, și în amîndouă rîndurile au trecut la defensivă, încât în timpul războiului trecut numai intervenirea Europei i-a scutit de cucerirea turcească.

Dar' o înțelegem aceasta, când e vorba de o luptă pornită contra imperiului otoman. Au fost în războiul trecut un fel de agenți provocatori, care, la urma urmelor, începuseră războiul, pentru-ca să facă necesară intervenirea Rusiei.

Acum însă ei pornesc războiul contra unui stat încă neînființat, contra Bulgarilor, pe care lumea toată îi scia nepregătiți de război, eșiți abia de sub stăpînirea grea a Turcilor, lumea toată credea, că în timp de câteva zile Sîrbi se vor face stăpâni în Bulgaria, — și Sîrbi

se retrag, ear' principele Bulgariei declară, că numai pe pămînt sîrbesc va primi discuțiunea în cestiune de armistițiu.

Prin luptele petrecute în cele din urmă câteva zile s'a rezolvat pentru opiniunea publică europeană o cestiune de mare importanță: că Bulgarii, ear' nu Sîrbi, nici Grecii, sînt poporul chemat a da direcțiune dezvoltării evenimentelor din Peninsula-Balcanică. Multe speranțe și-a făcut Europa asupra Grecilor și le-a pierdut încetul cu încetul pe toate; mai puține și-a făcut asupra Sîrbilor, dar' și pe aceste le-a pierdut: asupra Bulgarilor nu și-a făcut nimeni iluziuni, și eată că tocmai ei sînt aceia, care se ridică mai presus de ceilalți. Acest popor asuprit, ținut veacuri întregi în cea mai aspră robie, demoralizat și adus la sapă de lemn prin o stăpînire mașteră, incult, Bulgarii, socotiți drept lăpădăturile Orientului, resping năvala îndrăgneților Sîrbi și se afirmă ca popor, care în timp de câțiva ani a putut să se reculeagă.

Nici pentru noi Români, nici pentru Maghiari această constatare îmbucurătoare nu poate fi: dar' adevărul e suveran și trebuie să-l recunoaștem, să-l avem în vedere, să ne plecăm în fața lui.

Europa nu se orientează după interesele noastre, ci se întreabă, care e cel mai de valoare dintre elementele așezate în triumful dela dreapta Dunării, ear' de astăzi înainte acesta sînt Bulgarii.

Da, fără îndoială, influența monarchiei este angageată, — dar' nu ar fi trebuit să fie angageată. Cum oare monarchia noastră va pute să se pună în conflict cu sentimentul public european, cerînd compensațiuni pentru Sîrbia compromisă față cu Bulgaria rehabilitată, numai ca să nu se supere Maghiarii?

La urma urmelor, situațiunea e tot ca în războiul trecut: și atunci Maghiarii îi trimiteau săbii lui Abdul-Kerim-pașa, organizau legiuni, ca să le vină Turcilor într'ajutor, iluminau mereu pentru victoriile Turcilor, dar' monarchia tot nu putea să-i ajute pe Turcii compromiși.

E oare-cum soarta Maghiarilor, ca în extrema lor expansiune să se pronunțe mereu prea pe față pentru cauza pierdută.

Aici, alătura cu Ungaria, e un stat tînăr, România, mai direct angageată în luptele de preste Dunăre, dar' nu scim, ca în acest stat mai expus, fie guvernul, fie cercurile oficioase, fie chiar opozițiunea, să se fi pronunțat cu atîta ușurință, ca cercurile politice maghiare, în fața conflictului izbucnit între Bulgari și Sîrbi. Fîndcă sînt Români acolo în statul acela și noi Români avem ambițiunea de a fi oameni bine chibzuiți. Și dacă n'am fi avînd chiar această ambițiune, trebuie să ni-o însușim, vedînd unde îi duce pe expansivii nostri stăpînitori lipsa de tact politic.

Presa și reforma administrațiunii.

Sub titlul „Municipalismul și reacțiunea“, „Pesti Napló“ scrie:

Tisza, care iubilează, în decurs de 10 ani acum face pentru a doua oară reforma administrațiunii și prin aceasta recunoaște, că prima reformă nu i-a succed. Și-a dus în deplinire voia, dar' administrațiunea a rămas tot rea precum a fost, ba cangrena corupțiunii s'a extins încă mai departe. Această administrațiune e atît de miserabilă, încât și atotputernicul ministru e convins despre nedurabilitatea ei și face o nouă încercare cu dînsa. Această reformă e verigă de fer făcută din lemn, stricarea rîului, nu îmbunătățirea. Nici administrație de stat, nici guvernament autonom, ci un stat de poliție municipal, care va deveni preste puțin timp nesuferibil, astfel că sau vom trebui să emigrăm din Ungaria, sau să răsturnăm guvernul și toată instituțiunea lui, care își pune de scop aservirea oamenilor.

Între multe proiecte de legi corcice, cel mai nou proiect privitor la jurisdicțiune — e cel mai corcicit. Totul e numai o măsură nedeplină, dar' toată această măsură favorizează răspîndirea volniciei, ear' nu îmbunătățirea administrațiunii. Despre garanța libertății nici vorbă; nu se poate cuprinde cu mintea, ca un guvern botezat cu numele „liberal“ să cuteze a-i recomanda unui parlament ce prezentă chipul de liberal un astfel de proiect. Așa ceva se poate numai la noi, unde în partidul guvernului s'a pierdut cu totul moralul politic...

Guvernul însă omoară comitatele, dar' nu creează o administrație de stat în locul acelor, ci împarte Ungaria în șaptezeci de pašalicuri și împarte poporul la tot atîția pașe, ca să-l agiteză după cum le place lor.

Acestia sînt comiții supremi.

De aci încolo fișpan-ul va fi totul. Acesta e înainte de toate poliștutul suprem preste toți ceilalți funcționari. Despre fiecare jude, funcționar de dare, gendarm, învățător de stat, postar, funcționar de calea ferată, inspector de temnițe, funcționar dela minele de stat, forestier, director de bunuri, procuror de stat și funcționar de cadastru, va face arătare ministerului, acesta poate cere dela dînsul rapoarte, ba poate să se informeze dela comitele suprem și despre promovarea acestora. Dreptul de insinuare și candidare al fișpan-ilor pun de cuiu independența judecătorească. Acesta e un lucru.

Întreaceia însă poate cuiona după plac. Nu e obligat a lucra, dar' se poate amesteca în toate. Poate incușișiona, transfera, dispune cercetare disciplinară, poate suplini după plac, exmte ordinațiuni ca un ministru mic, când îi place; nu e legat nici de conclusele adunărilor generale, dacă sînt în contra lui.

Dar' mai înfloriat lucru e, că funcționarii comitatensi pe viitor nu sînt nici funcționari comitatensi, nici de stat, ci funcționari fișpanali. Pe viitor publicul nu va alege o mare parte a acelor, nici ministrul nu-i va numi, ci-i va numi comitele suprem. Așa ceva nu mai există în toată lumea.

Pe scriitorii de tribunale, funcționarii adjuncți dela judecătoriale cercuale, funcționarii de dare, conducătorul de finanțe — îl numesc la Budapesta ministrul; pe funcționarii mai înalți de stat îi numesc regele; în jurisdicțiune fișpanul e rege; el numesc pe: medicul suprem, căpitani de poliție, comptabili, archivarii, protocoлистиi, funcționarii dela evidența sedriilor orfanale, medicii cercuali, veterinarii, scriitorii, practicanții, și pe toți funcționarii adjuncți — pe vieață. Atîta putere i-se dă unui om, care nu e responsabil după-cum e ministrul.

„Neue freie Presse“ scrie:

Dieta Ungariei are înainte sa earăși o reformă administrativă..... cea mai radicală schimbare ce o aduce privește poziția comiților supremi și crearea de secretari fișpanali, care,

precum se pare, au scopul ca, dacă va fi de lipsă, să suplinească talentul comiților supremi. Durere, toate năsuințele lui Tisza de a reforma administrațiunea ungară, n'au dus la vre-o îmbunătățire esențială și ni-e frică, că nu e de a 'i-se face un prognosticon favoritor nici noui încercări.

Răsboiul sërbo-bulgar.

La începutul campaniei se părea, că armata sërbească o să între nealterată și cu cea mai mare ușurință în capitala Bulgariei. Deodată s'a întors însă foaia și trupele viteazului rege Milan fură bătute și se află în retragere, ear' Bulgarii mâne-poi-mâne pot să pună piciorul pe pământ sërbesc.

Numai acum se poate apreția deruta, pe care o primară Sërbi dinaintea Slivniței în lupta dela 18 și 19 a l. c. Din toate raporturile de până acum se arată, că după-ce atacurile Sërbilor dela 17 și 18 a l. c. asupra pozițiunii dela Slivnița au fost respinse decâtă Bulgarii, acestia trecură la 19 cu aripa dreaptă în ofensivă și respinseră pe Sërbi, care la început stăteau *à cheval* de drumul ce duce dela Pirot spre Sofia, astfel, încât în seara de 19 ei stătură deja înspre Apus de șoseaua amintită. Sërbi, care dimineața stăteau încă cu frontul cătră Sud-Ost, fură siliți să facă cu aripa dreaptă o întoarcere îndrêt, astfel, încât după luptă frontul lor stătea în direcțiunea Nordului. Prin aceasta Bulgarii scoaseră pe Sërbi din linia lor naturală de retragere și ocupară în mare parte drumul ce duce preste Dragoman și Zaribrod. Ocupând Bulgarii totodată și Breznicul, Sërbi fură amenințați și în aripa dreaptă și în direcțiunea de retragere înspre Trn.

Atât efectul tactic, cât și cel strategic al luptelor din săptămâna trecută a fost deci pentru Bulgarii foarte favoritor, și dacă trupele principelui Bulgariei posedeau o mai mare capabilitate de ofensivă, puteau să se folosească de învingerile lor asupra inamicului astfel, încât armata sërbească putea să fie cu desevîrșire nimicită. Fiind anume dela defileul Dragoman, unde erau Bulgarii postați, numai încă vre-o 40 kilometri până la Pirot, Sërbi trebuiau să se retragă la o distanță de 60—70 kilometri preste nisce dealuri rele și greu de pătruns, și e vedit, că Bulgarii puteau să pătrundă cei 40 kilometri, care îi despărțeau de Pirot, cu mult mai ușor, ca și Sërbi o distanță încă odată atât de mare preste

munți. În cazul acesta cadea în mâinile Bulgarilor toată artileria și întreg trenul armatei sërbesci, batalioanele încă se desființau și soldații dela miliție depuneau armele și se grăbiau a ajunge cât mai curând acasă. Pausa de Vineri și Sâmbătă, pe care au ținut-o Bulgarii, a scutit pe Sërbi de o catastrofă hotărâtoare.

Principele Alexandru a început Duminecă din nou ofensiva în contra Sërbilor și a luat cu asalt înălțimile, care dominau defileul dela Dragoman. Trupele bulgare tăbărira preste noapte în pozițiunile ocupate și-'și continuară Luni ofensiva în contra Zaribrodului și începând focul și gonind pe inamic, au ocupat Zaribrodul. Dacă acum nu vor mai întâmpina greutăți în înaintarea lor, Bulgarii pot să stee astăzi pe teritor Sërbesc înaintea Pirot-ului, unde se afla cvar-tirul general sërbesc.

Eată și amănuntele privitoare la luptele cele din urmă:

Sofia, 22 Noemvrie n. 10 oare 30 m. seara. (Depeșă sosită la București în noaptea de 23 la 24.) Armata bulgară a avut, dela începerea răsboiului aproape 2000 de oameni în neputință de a lupta, din care 200 ucisi. Cea mai mare parte din răniți au fost atinși ușor; 350 aproape au primit răni grave.

Sunt vre-o 40 de ambulante civile chiar în oraș; aci se tratează soldații ușor răniți. Ceialalți sunt transportați la spitalul militar, care are 800 de paturi.

Străinii dau concursul lor cu un mare devotament. S'a organizat un spital la Vladaja la 8 kilometri de Sofia și unde se transportă toți convalescenții.

E o mică lipsă de medicamente, și mai cu seamă de desinfecțanți. De trei zile ambulanțierii percurg câmpul de bataie, pentru a îngropa morții, printre cari Sërbi sunt în majoritate.

S'au primit la avant-posturi mai mult de 500 de Sërbi, cari veniau să se predee și cari erau lipsiți de hrană de 3 zile.

Prinsonierii sunt aduși la Sofia, unde sunt bine tratați.

Aprovisionările armatei se fac într'un mod regulat. În toate zilele 5 sau 600 de căruțe fac călătoria între Sofia și Slivnița.

Armata bulgară s'a sporit într'un mod considerabil de 3 zile.

Calafat, 22 Noemvrie n., 2 oare p. m. Acțiunea asupra Vidinului a început la oarele 1 p. m. Sërbi aruncă bombe asupra cetății dela satul Cumbair. Cetatea abia a răspuns după o jumătate oară, și continuă, dar' foarte rar, ceata împedecă a distinge mișcările în departare. Vidinul este foarte bine apărat, și e mai mult decât probabil, că el va rezista atacului Sërbilor.

Sofia, 23 Noemvrie n. Se confirmă, că în lupta de Dumineca trecută la pasul Dragoman, care a ținut toată ziua, Sërbi au fost

învinși cu desevîrșire și că Bulgarii au petrecut noaptea pe înălțimile acelor defileuri luate cu asalt. Și această și va rămâne neuitată în memoria Bulgarilor.

Timpul este rece și umed; zăpadă în multe locuri; cu toate acestea trupele princiare au reînceput lupta astăzi în faptul zilei și au înaintat la Zaribrod, evacuat de Sërbi. Sërbi se retrag mereu.

Se anunță că fără un moment de odihnă armata bulgară va înainta preste frontieră la Pirot.

Sofia, 23 Noemvrie n. Ieri Bulgarii 'și-au accentuat mișcarea lor ofensivă în direcția Trn-Dragoman; cercul armatei bulgare, care ocupa linia Slivnița-Breznik, după cum se vede, s'a strîns și mai mult. La Dragoman, trupele bulgare au trebuit să alunge pas cu pas pe cele sërbesci; lupta a fost din cele mai crâncene. Bulgarii au pierdut mai bine de 400 oameni. Astăzi defileul este cu totul reocupat de Bulgarii. Mâne armatele sërbesci și bulgare vor veni față în față într'o luptă, unde vor fi încăerate efective numeroase de o parte și de alta.

Calafat, 24 Noemvrie n. Bombardarea continuă; populația fuge pe țărmul românesc. Sërbi vor lupta desperați pentru luarea Vidinului; ei vor să ocupe cel puțin acest punct spre a se desdauna de înfrângerile suferite.

Toate scirile, câte au sosit până acum din deosebitele capitale ale Europei, sînt de acord cu aceea, că cercurile normative sînt pătrunse de datorița, de a vedea odată terminat răsboiul sërbo-bulgar. Rusia și Anglia, care până acum stăteau ca antipodi la conferența din Constantinopol, încă se întâlnesc în această dorință. E acesta un lucru foarte natural și atât de bine motivat, încât nu mai are lipsă de nici un comentariu. E acum întrebarea, că în ce chip se va pute pune în praxă această dorință.

Cel mai de aproape viitor ne va arăta-o. E probabil, că Turcia însași va trebui să facă încercări pacifice atât în Sofia, cât și în Belgrad, spre a împedeca partidele de a mai continua acest răsboi uciđător de frați.

Cronică.

Afacerea scoalei de fete din Bârgău. Îndată ce a apărut corespondența din Bârgău privitoare la scoala de fete de acolo, am primit încă două corespondențe în care se exprimă adunca indignațiune publică față de purtarea dlui Dr. Hângănutz și a dlui Vokaleck în această afacere scârboasă. Se confirmă justa indignare cu deosebire față cu dl. Dr. Hângănutz, ca Român trecut prin scoale cu ajutorul spriginului material al locuitorilor români din Valea-Bârgăului, ale căror interese le jiguesce acum atât de fără recunoștință. Indignați de purtarea acestui Român, precum și de necunoștința d-lui Vokaleck, care a fost primit cu atâta ospitali-

tate de poporul român din acel ținut, domni corespondenți ne cer publicarea deslușirilor ce ne dau. Înțelegem această indignare, dar' le cerem scuzele dacă între împregiurările de ađi, când ni se impune publicarea atâtor sciri de interes public, adaugem, că corespondența din Valea-Bârgăului se susține în toată întregitatea ei de mai mulți oameni de valoare din acel ținut și terminăm această afacere scârboasă cu această constatare.

Advocat nou. D. dr. Michail Kókényesdy fiul vicarului gr-cat. român din Marmafia, își făcu censura advocațională în Budapesta la finea lunei trecute, și se va stabili în Sighetul-Marmației. În d-sa câștigă românimea de acolo un iurist distins. Dorim, că și în cele politice să fie la înălțimea chiamării sale.

Promovare. Dl candidatul de avocat în Sătmar, Ioan Huban, fiul preotului român din Săpînța (Maramureș), după depunerea în mod excelent a tuturor examenelor recerute, fu promovat în 21 a l. c. la doctor în științele juridice.

Sciri din Alba-Iulia. În adunarea generală de Mercuri a municipiului s'a ales de căpitan de poliție cu majoritatea dl Cristian Roth. — Circulă fama, că s'ar fi numit de president al tribunalului din Alba-Iulia, judele de acolo Fr. Zsako, — oficial însă nu s'a publicat nimic până acum. — Rosele și vioarele înfloresc ca și vara.

Sinucideri. Alaltăieri au încercat a se sinucide doi sodali maghiari din Sibiu. Unul 'și-a tăiat gâtul cu briciul, ear' celalalt s'a împușcat cu revolverul. Amândoi sînt încă în viață, transportați fiind în spital.

Comitele suprem al comitatului Sibului, dl Dr. Maurițiu de Brennerberg, a plecat precum auđim — la Budapesta, spre a asista la sərbarea iubileului ministrului-president Tisza.

Ministrul-president Tisza pătinesce de un timp încoace — precum ne spune „Budap. Tagblatt“ — de amețeală. În zilele trecute a amețit în Viena mai de multe ori, și asta se fie și cauza, că el nu s'a arătat prea vorbăreț în delegațiuni.

Societatea „Crucea roșie“ din România publică următoarele: La fruntariile României în crâncenul resbel dintre Bulgaria și Sërbia a cădut și cad mii de răniți. După datorie „Crucea roșie“ română a pornit deja ajutoare atât la Sofia cât și Belgrad, care constă în personal medical, medicamente, rufărie, pansament și tot necesarul pentru bolnavi și răniți. Dar' aceste ajutoare urmând a fi alimente, facem apel la simțimentele caritabile ale acelor ce vor binevoi a da concursul lor umanității suferinde, să trimită la Eforia spitalelor civile din București, unde este și serviciul „Crucea roșie române“, ajutoare, fie în natură fie în bani. Președinte Dimitrie Ghica.

Foița „Tribunei.“

Hermina.

(Urmare.)

Rămânând singură cu el, ea ăise cătră fiul seu:

„Ce ăi fericită pentru mine, ce bucurie de a te revede în sfârșit în mijlocul nostru, copilul meu, și cum binecuvintez pe Dumneđeu pentru toate îndurările, de care ne-a împărțit!“

„Tu ai suportat cu tărie încercarea, și acum vei merge cu pași siguri în calea sfântă, ce providența a deschis în fața ta!“

Un suspin adunc eși din peptul tinărului om! — „Da, ai dreptate, maică dragă, — răspunse el, — să binecuvintăm pe Dumneđeu, să-l lăudăm pentru toate, chiar și pentru durerea, sub care se inclină fruntea noastră, destinele lui sînt ne-străbătute de minte, și bunătatea lui e mai presus de toate; suferința nu e oare, altfel, neapărată pentru om? nu oare prin foc se curăță aurul?“

El adaugă apoi mai încet: „Hermina, nu e așa, că ea nu mai e aici?“

„Nu, fiul meu, ea a înțrat, cum 'ți-am spus în mănăstirea Carmelitelor, unde se află de o lună acum. Dar', eacă surorile tale, — nici un cuvânt mai mult despre aceasta, vom mai vorbi noi între noi astă seară.“

Tinerele fete se întorceau vesele; căci după prima emoțiune a revederii, mult iubitul lor frate părea fericit de a se vedea ear' în vechiul locaș al copilăriei sale. Erau și ele fericite, și prin grijile lor afectuoase, prin gingășia lor mereu trează, ele se siliau a-'i reaminti frumoasele zile de odinioară.

Se puseră la meară și își petrecură vorbind despre fel de fel de lucruri, despre Marta, verișoara tinără, care crescuse în mijlocul lor, măritată de curând cu un avocat din Bordeaux, despre părintele Robert, care acum se afla la Roma, despre micile evenimente petrecute în sat pe timpul lipsirii lui Scarlat. Apoi se despărțiră dicându-'și un: la revedere pe mâne. De patru ani de când tinărul om a părăsit aceste locuri, ca să între în seminar, mamă-sa și surorile nu-l revăduseră decât odată, când făcuseră o lungă călătorie, ca să asiste la prima misă cetită de el.

Doamna Leybster s'ar fi lipsit de ori și ce mai bucuros, decât să renunțe la această fericire; nu ar fi putut de altmintreli să rămână timp atât de îndelungat departe de iubitul seu fiu, dacă n'ar fi știut că el nu se va mai întoarce aici la locul seu natal, câtă vreme o va sci pe d-șoara de Sent-Mesme în lume. Ele au rămas opt zile în Paris, opt zile, în timpul căroră au stat pe cât se putea mereu în apropierea lui. După chirotonisirea sa, el nu a fost trimis în vre-o parochie, ci a rămas profesor la seminarul Saint-Sulpice.

Apoi ele s'au întors la modesta lor casă și de aici dese scrisori ale d-nei Leybster îl țineau pe părintele Scarlat în curent despre cele ce se petreceau în familia Sent-Mesme.

Într'o ăi mamă-sa îi scris: „Hermina înțră la 15 Noemvrie viitor între Carmelite; vino, dacă poți, să petreci sərbătorile Crăciunului cu noi, voui fi atât de fericită de a te revede.“

Abia acum el ceru și obțină dela superiorii lui permisiunea de a petrece o lună de zile în familia sa.

El se afla singur în casa cu tapete albastre, stând la fereastra, unde fusese răzimat în zilele depărtate și trecute pentru todeauna!

Aceste tapete nu mai reflectează rađele soarelui ce apune, o noapte aduncă învelue natura, și adierea molatică nu mai face vîrfurile plopilor să se îndoaie. E frig, și în cămin flacăra strălucitoare scânteiază și se aprinde de o potrivă cu scărțăitul crăngilor atinse de ger.

Ridicându-se din jețul în care seșuse perdut în gânduri, tinărul preot își îndreptă pașii spre o vechiă mobilă de stejar cu colțuri de aramă, în care lumina se reflecta cu o strălucire roșietică. El trase unul dintre sărtare și din acest sărtar scoase o cutie mică, pe care o atinse cu buzele, cedând oare-cum fără de voie impulsunii pripte, pornite dintr'o lipsă de precauțare.... O strînse apoi între mâinile sale tremurătoare, și apăsând un resort o deschise îndată. În fața lui se desvêli o șuviță de păr auriu pus pe o bucată de hârtie îndoită.... El recăđu ear' în scaun și ochii lui însetați nu se puteau depărta dela această comoară mult iubită.

Luând șuvița, firele mătăsoase se învêrtiră pe degetele lui. El desvêli hârtia și cetă următoarele:

„Iubite Scarlat!“

„Acum, că sînt și eu de ăcece ani, acum „după-ce m'am făcut mare, acum când lucrez „și eu, voiesc să-'ți arăt cât de frumos sciu să „scriu, vreau mai presus de toate să-'ți spun, că „gândesc la tine în toate zilele.

„Fluturașii sînt de tot drăgălași când ești „tu aici, căci când mă afu eu singură, în loc „de a se lăsa, vre-odată prinși, au oare-cum aerul „de a-'mi ride sub nas, — un lucru foarte urîcios din partea lor, nu e așa?“

„Banul sfânt“ 'și-a rupt un deget, nu sciu „cum s'a întemplat lucrul acesta, dar' părintele „mi-a făgăduit că-'i va pune altul și acum fac „economii ca să-'l ajut; tu înțelegi, că nu e lu- „cru comod pentru sfântul ăsta să-'și țină pělă- „ria avênd un deget mai puțin.

„Mama și mamă-ta spun că tu înveți tot „ceea-ce vrei și că profesorii tăi sînt mulțumiți „cu tine; sînt foarte fericită de aceasta, dar' de „o mie de ori mai fericită aș fi, când te-aș re- „vede. — Nu mă lăsa prea multă vreme fără „a-'mi da scire despre tine prin surorile tale. — „Micul Nicolae, a perdut pe bunicul seu; ser- „manul mititel!

„El a înțrat la potcovarul satului, care e „bun cu dînsul, dar' asta nu e tot una. Mă rog „în toate zilele pentru tine, și cer dela Dum- „neđeu să te păstreze pentu
(Va urma.) „mica ta Hermina“.

Angelo de Gubernatis despre Ungaria.

(Curierul literar al „Românului.“)

Nu sciu în ce fel cartea dlui Angelo de Gubernatis va fi aprețuită de cetitorii sei apuseni; sciu însă, că aprețiațiunile aceloră, cari mai cunosc Ungaria și dintr'alte publicațiuni, și dintr'alte date, nu numai din cele din opera scriitorului florentin, nu vor fi tocmai spre lauda pătunderii, imparțialității și simțului de observațiune ale dlui de Gubernatis.

Românul în special, și ori-ce cunoscător serios în genere, cari vor ceti la începutul c... la pag. 7 afirmațiuni de felul acesteia; „... ce întri în Ungaria și te obicinuesci cu Ungurii, foarte lesne te maghiarizezi...“ cari mai la vale, la pag. 187, vorbesc

Varietăți.

(**Înmormântarea lui Victor Hugo**) a costat după-cum comunică „Journal Officiel” 101,532 franci deci cu 81,532 franci mai mult decât s'a fost votat decătră camere.

(**Buna cuviință.**) Doamna: „Spuneți-mi dle profesor, ce părere aveți despre noul roman, de care era vorba mai deunăzile? Sânt foarte curioasă de a-l ceti!” — Profesorul: „Sincer mărturisind, doamna mea, cuprinsul cărții e de așa, încât o doamnă nu-l poate cumpăra!” Doamna: „Înțeleg — din considerațiune față cu buna cuviință trebuie să-mi-l procurez prin alții!”

(**O femeie sub-locotenent.**) Diarul „La Belgique militaire” dă următoarele curioase amănunte asupra unei femei sub-locotenent, care a servit sub primul imper, și care se numește Maria Jeana Schellinck, născută în Gand la anul 1757 și decedată la Menin în 1640.

Întrată în serviciul batalionului II-lea belgian la 15 Aprilie 1792, ajunse caporal la 15 Martie 1797, sergent la 7 Decembrie 1793; la 3 Martie 1797 fu făcută prizoneră de războiu, reintră în Franța la 11 Iunie 1798; la 9 Ianuarie 1806 fu înaintată la gradul de sub-locotenent și în fine la 20 Iunie 1808 fu numită cavaler al legiunii de onoare.

Făcù dar' 17 ani de serviciu; 12 campanii în total 29 ani.

Campaniile făcute sânt cele din 1792, 93 și 94 în Belgia; 1795, în Olanda; 1796, 1797 și 1800 în Italia; 1804 pe țărmurile Oceanului; 1805 în Germania; 1806 în Prusia și 1807 în Polonia.

Ea primi 6 lovituri cu sabia în bătălia dela Jemmapes; citată în ordinul de războiu în bătălia dela Arcole, la Austerlitz; rănită cu arma de foc la piciorul stâng; la 15 Octombrie 1806, rănită la Iena. Ea fu înaintată la gradul de sub-locotenent și decorată cu crucea legiunii de onoare la vârsta de 52 ani.

Napoleon, dându-i crucea, îi duse: „Doamnă, v'am făcut o pensie de 700 lei și v'am numit cavaler al legiunii de onoare. Primesce din mâna mea steaua bravilor, pe care ai câștigat-o cu atâta demnitate și bravură.”

Apoi, întorcându-se spre ofițerii sei: „Domnilor, le duse el, — închinați-vă cu respect înaintea acestei femei curagioase, ea este una din gloriile imperului.”

Când Napoleon I, însoțit de Maria Luisa veni la Gand în 1811, sub-locotenentul de sex feminin Schellinck fu prezentat împărătesei; aceasta îi dăruî o prea frumoasă rochiă de mătase, o broșă și o părechă de cercei.

Îndată-ce eși din armată, ea își reluă bine înțeles hainele sexului ei. Bătrânii din Gand își mai reamintesc încă foarte bine de bătrâna Schellinck, care era abonată la teatrul din Gand și care își atrăna, cu un legitim orgoliu, pe rochia ei de Duminecă, steaua legiunii de onoare, în privința căreia împăratul Napoleon nu era de loc darnic.

(**Visul din punctul de vedere fiziologic.**) Dl Felix Hément, inspector general al învățământului primar, a comunicat Academiei franceze de științe morale și politice, în ședința dela 14 Noembrie, un studiu asupra acestei interesante cestiuni.

„dintre toți oamenii mari ai Ungariei contemporane, dl Trefort, faimosul ministru al instrucțiunii, este cel mai mare” — vor înțelege imediat, cum și ce fel 'și-a scris dl de Gubernatis opera sa intitulată „La Hongrie Politique et Sociale” — lucrare interesantă din punctul de vedere pictoresc, istorico-fantastic, romantic, descriptiv, anedoctic, etc. etc., dar' foarte slabă din punctul de vedere politic și social.

Cartea dlui de Gubernatis se cetese cu înlesnire dela pagina 1 până la pagina 348, cea finală, căci e făcută cu multă măiestrie, cu un fel de îndemănare franceză. Dl de Gubernatis posedă foarte bine ceea-ce Germanii numește cu rîvnă „die Geschicklichkeit der Franzosen im Bücher Machen.” Opera d-iei sale scamănă care-cum cu cărțile călătorilor francezi cari în 84 de oare au văzut un oraș și cari, tot în aceste 48 de oare, au învățat și pătuns clima și femeile, istoria și pavagiul, teatrale și piscicultura orașului ce vizitează.

Dl de Gubernatis s'a întors la Florența și 'și-a scris cartea întocmai cum călătorul francez se reîntoarce la Paris din călătoriile sale, se închină în cabinetu-i de lucru, începe volumul rechiamând parte din suvenirile sale, și nu uită mai pre sus de toate a împodobi aceste suveniruri cu spiritul și cu florile elocutenței sale.

Spiritual și elocuent, avînd un fel de și-țetenia franțuzească sau mai bine internațională, dl de Gubernatis nu putea să nu facă o carte interesantă din a sa Ungaria politică și socială.

A făcut-o interesantă; n'a făcut-o însă ade-

Cea mai mare parte de visuri, dișe, dînsul, sânt închipiri confuze, incomplete și desordonate ale evenimentelor săvîrșite în cursul zilei sau nise gândiri, cari au străbătut spiritul nostru. De aci conchide, că nimic nu s'ar pute prezenta prin vis, care să nu fi existat în realitate. Visul este un ecou al simțurilor și cugetărilor păstrate de memorie.

Stabilindu-se odată aceasta, se înțelege de sine, că orbul de nascere n'ar pute visa vr'o culoare, și că surdul-mut din nascere de asemenea n'ar pute visa vre-un sunet.

Dl Stricker, din Viena, pare a afirma contrarul într-o publicațiune recentă.

Aceasta dete d-lui Felix Hément ocaziunea de a controla, din îndoitul punct de vedere teoretic și practic, opiniunea opusă.

El studiă cu dl Mosso, savantul profesor dela facultatea de medicină din Turin, comunicația sîngelui în creier, în timpul când omul este deștept, când doarme, în stare de sănătate sau de boală, etc.

Se constată, că în timpul când omul este deștept, circulația sîngelui aduce elementele nutritive necesare vieții animale și vieții vegetale; dar', în timpul somnului, aceasta din urmă predomină și persistă singură. Creerul nu este nici odată într'un repaus absolut, cu toate acestea activitatea cugetării este variabilă și poate fi suspendată pentru câteva momente. Creerul nu lucrează în întregime sa neîncetat; el este, așa zicînd, un organ compus, ale cărui elemente nu intră de odată în acțiune, nici cu o egală intensitate. În tot cazul, creerul n'ar pute să inventeze, el își aduce aminte în vis. Regiunea care este sediul voinții, nu este udată în momentul deșteptării în același timp ca celelalte părți, și eată pentru-ce visul este desordonat, fără direcție.

D. Felix Hément a făcut cercetări în privința visurilor surdo-muților; el s'a asigurat, că visează semne sau simulacru de vorbă, după modul cum au fost instruiți, dar' nici unul nu visează nimic din ceea-ce nu scie, din ceea-ce n'a auzit.

Stipendii pentru meseriași

Consistorul archidieceșan gr.-or. din Sibiu publică următorul concurs pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea Andronic:

Din fundațiunea Andronic sînt a se conferi pe anul 1886 următoarele stipendii și ajutoare;

a) *patruzeci și patru stipendii și ajutoare* de câte 30 fl. pentru tineri, cari au intențiunea de a se aplica ca novii la meserie și industrie, apoi pentru învățacei aplicați deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățacei, cari au devenit sodali (calfe) în decursul anului 1885; b) *două-spre-zece ajutoare* și anume: *cinci* câte de 100 fl., *cinci* câte de 150 fl. și *două* câte de 200 fl. pentru sodali (calfe), cari sînt în condițiunile recerute de a se face măestri; c) *un stipendiu* de 50 fl. anual pentru un tinăr, care intenționează a deveni arhitect practic; d) *un stipendiu* de 300 fl. anual pentru un tinăr, care cercetează o școală edilă superioară în patrie, sau în străinătate. Toți, cari voiesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare, trebuie să

dovedească: a) prin atestatul de botez, că sînt Români greco-orientali din Transilvania; b) prin atestatul oficiului comunal (primăriei), starea averii propriie și a părinților; c) prin atestatul oficiului parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului, dacă trăiesc părinții, căți copii minoreni sînt și căți din acestia umblă la școală? În special tinerii, cari au intențiunea a se aplica ca novii la meserie și concurg la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale indicate mai sus, trebuie să mai întrunească următoarele condițiuni: 1. Să nu fie mai tineri decăt de 12 ani. 2. Să fie cercetat cu succes bun școala elementară, ceea-ce este a se dovedi prin atestate scolare. 3. Să fie încheiat contract cu măestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea-ce se va dovedi prin așternerea contractului original, sau în copie legalisată. În vîțăceei aplicați deja la meserie sau industrie, cari concurg la un stipendiu de câte 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie să mai întrunească următoarele condițiuni: 1. Să fie angajați la vre-un măestru cu contract, care să se alătore la cerere. 2. Să aibă purtare bună dovedită cu atestat dela măestrii, la cari au fost și sînt în învățatură. Sodali, cari concurg la vre-un ajutor de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie să întrunească următoarele condițiuni: 1. Să fie terminat periodul de învățatură în decursul anului 1885, ceea-ce se va dovedi prin atestatul autorității industriale conform §. 67 din art. de lege XVII: 1884. 2. Să arete un spor și o purtare bună prin atestatul măestrului eventual prin cartea de lucru (§ 99 din legea citată). 3. Să arete câte limbi sciu vorbi și scie (adeverit prin măestrul și dacă aparțin, ca membrii la vre-o reuniune de sodali (adeverit prin presedintele reuniunii). Sodali, cari concurg la vre-un ajutor câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se face măestri, au să întrunească afară de recerințele generale încă următoarele condițiuni: 1. Să fie provăduți cu certificatul de măestri. 2. Să fie lucrat cel puțin 6 ani ca sodali, ceea-ce se va dovedi prin atestatele măestrilor. În cerere să arete anume: unde voiesc a se așeza ca măestru și ce fel de mijloace băneșii mai are pentru a-și începe meseria pe socoteala lor, asemenea să producă și alte documente recomandătoare, precum d. e. că sînt membri ai vre-unei reuniuni de sodali (certificat dela presedintele reuniunii). Tinerii, cari concurg la stipendiu de 50 fl., pentru a deveni arhitecți practici, au să întrunească afară de recerințele generale încă următoarele condițiuni: 1. Că au absolvat cu succes bun 4 clase din școalele reale sau gimnasiale (atestate scolare); 2. Că sînt primii ca învățacei la un arhitect practic (contractul cu arhitectul). Tinerii cari concurg la stipendiu de 300 fl., pentru a cerceta o școală edilă superioară, au să întrunească afară de recerințele generale încă următoarele condițiuni: 1. Că au absolvat cu succes bun cel puțin 4 clase din școalele reale sau gimnasiale (atestate scolare). 2. Că au făcut praxa recerută la un arhitect practic (adeverința dela arhitect). 3. În cerere să se arete anume școala, care se intenționează a se cerceta. *Dela toți concurenții* de orice categorie se recere, ca cererile să fie scrise și subscrise *cu mâna lor proprie* și adresate consisto-

rilor archidieceșan gr.-or. din Sibiu, și să între aici cel mult până la 1 Decembrie st. v. a. e. Cererile sosite după acest termin și cele ce nu vor fi instruate precum se recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Bibliografie.

„**Foia bisericească.**” organ pentru cultura religioasă a clerului și a poporului, redigată de Dr. Alexandru V. Grama. Apare în 10 și 25 st. n. a fiecărei luni. Blaj, 10 Noembrie 1885. Anul III. Nr. 21. Cuprinsul: Istoria modernă și religiunea creștină. — Sântul scaun apostolic față cu biserica noastră greco-catolică română. — Vestmintele sacre archiereșci. — Ministrul matrimonului. — Decadența picturii. — Un nou episcopat greco-catolic. — Apel cătră publicul român. —

„**Biserica și Școala.**” Foia bisericească, școlastică, literară și economică. Ese odată în săptămână: Dumineca. Arad, 3/15 Noembrie 1885. Anul IX. Nr. 44. Sumar: Conducerea oficiului parochial. La cestiunea conferențelor preoțesci-învățătorești. Sântirea bisericei din Inandu. Preferința apostolului Ioan (continuare și fine). Sfințirea bisericei din opidul Cermeiu la 26 Octom. 1885. Reprivere asupra stării bisericei din Giula-germană. Diverse. Concure.

„**Ortodoxul.**” Foia duminicală. Bucuresci, 3 Noembrie 1885. Anul VI. N-rul 43. Sumar: Instalarea protoiereului de Teleorman, Ioan Eftimiu. Starea cultului în județe după expunerile făcute de comitetele permanente înaintea consiliilor județene la 15 Oct. 1884 (urmare). Comunicat. Calendarul etern.

„**Familia.**” Apare în fiecare Duminecă. Oradea-mare, 3/15 Noembrie 1885. Anul XXI. Nr. 43. Sumar: Filomela și greerul, de Gr. H. Grandea. — Soția ostașului, Novelă. (Urmare) de V. R. Buticescu. — Marele etimologic al României, de B. P. Hașdeu. — Ne-am întălnit... de Lucretia Suciu. — Paradisul, (Urmare) de At. M. Marienescu. — Moda. (Ilustrațiune). — Rafael și Fornarina. (O schiță artistică, de L. H.) de I. G. Barițiu. — Doine și chiuituri. din Bănat. Culese de Valeriu Magdu. — Salon. În grădină, de Dumitru Stăncescu. — Țiganul la vale. Anecdota populară, de Ed. Dioghenide. — Bomboane. — Literatură și arte — Teatru și musică. — Ce e nou? — Pentru doamne tinere. — Salon higienic. — Posta Redacțiunii. — Ghicitoră de șac de Marioara Cornea. — Călindarul săptămânii.

„**Școala practică.**” Nr. 7 și 8 pe Octombrie și Noembrie a apărut cu următorul sumar: Catechesa III: D-țeu e spirit, (urmare și fine). — Probe de lecțiuni din „Manual de gramatica limbei române” de Maxim Pop. — Din calculul elementar: tractarea numărului 8. — Înfricarea și încurcarea școlarilor la examene. — Hărtia la cei vechi și modul ei de fabricare. — Bibliografie.

Prenumerațiunile cu 3 fl. pe anul întreg, sînt a se adresa la redacțiune în Năsăud (Transilvania).

Posta ultimă.

Constantinopol, 24 Noembrie n. Poarta a cerut dela Grecia deslușiri despre pregătirile militare.

Serviciul telegrafic

al
„TRIBUNEI”.

Sofia, 24 Noembrie n. O depeșă de noapte din Zaribrod a principelui Bulgariei țice, că inimicul a atacat centrul dimineața la 4 oare; la oarele 5¼ inimicul a fost respins în disordine. Avant-posturile bulgare sînt înaintate la granița sârbească. Armata sârbească pare a se afla pe drumul la Piroto.

Madrid, 24 Noembrie n. Ați dimineață regele a avut un atac de difterie. Familia înspăimîntată a grăbit la Pardo. S'au ordonat a se face rugăciuni publice. S'a întrunit un consiliu de ministri. Starea regelui, carea s'a fost agravat înaintea amezii, seara s'a îmbunătățit.

Bucuresci, 25 Noembrie n. Scirea că România ar intenționa a ocupa Varna, Silistria și Șumla, se desmințese din partea guvernului.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar**

Totdeauna când ne-a fost vorba de Unguri, în aceste Curiere, după cum cetitorii nostri își aduc aminte, nici odată nu ne-am îndoit a lăuda foarte stăruința lor; sacrificiile cele mari, pe cari le-au făcut patrioții unguri dela renascerea țerii lor și până ați; iubirea lor cea preste măsură de mare pentru patria maghiară.

Și prin urmare, când dl de Gubernatis ne povestese — repet: în mod foarte pitoresc și pe ici pe colea cu nimerite potriveli — efectele de ați ale acestei stăruințe și ale acestor sacrificii, nu avea decăt a lăuda din nou și rîvnind a ura compatrioților nostri aceeași stăruință și același arăt spre folositoare sacrificii.

Lucrul e adevărat, e meritor atît cât nu ese din stera ungară, atît cât, de Unguri fiind făcut, în Unguri și pentru Unguri bate; prin urmare, lăudăm și admirăm.

Ceea-ce însă nu mai e adevărat, ceea-ce dl de Gubernatis n'a priceput de loc, sau, dacă a priceput, n'a voit să spună, e partea esențială a cărții sale, a Ungariei Politice ce ne-a dat pentru a noastră luminare, e vorba de cestiunea popoarelor, cari locuiesc sub coroana S-tului Stefan, popoare pe cari scriitorul poliglot, în timpul celor două luni de ședere în Ungaria, ar fi avut timpul să le cunoască și să le studieze mult mai bine decăt cum le-a cunoscut și studiat.

Ei dar' ce vreți?! Dl de Gubernatis voia să fie pitoresc și interesant, și pentru-că Țiganii Transilvaniei și Ungariei pot fi descriși mai pitoresc și mai romantic decăt alți locuitori ai Transilvaniei și ai Ungariei, dl de Gubernatis va consacra Țiganilor o parte aproape egală ca și celorlalte popoare, cari trăiesc cu Ungurii.

Această egală îndreptățire a tuturor neamurilor onoră sentimentele egalitare ale enciclopedicului Italian, dar' nu servește științei și în special etnografiei decăt foarte puțin.

De altmintreli, în ceea-ce privește foloasele pe cari la va aduce științei prodigioasa și grăbita activitate a dlui de Gubernatis, s'ar crede, că laboriosul scriitor dela Florența e cam fatalist în cele mai multe rînduri. Cu toate apucăturile și aparatul lor științific, cu toate probele ce autorul dă despre cunoscințele sale, publicațiunile dlui de Gubernatis, nu sînt în Occident și, ceea-ce este și mai curios, nu sînt în Italia judecate astfel, după cum autorul lor doresce, ca ori-ce părinte chiar grăbit, să fie judecate.

Cu toată puterea sa de asimilațiune, mai mare cu mult decăt aceea, pe care o recunoaște Ungurilor, dl de Gubernatis n'a ajuns a face pe colegii sei dela celelalte universități italiene și în genere pe toți scriitorii italieni, să creadă în serioșitatea numeroaselor sale specialități.

Și dacă prin urmare, după cum ni se comunică aci în Bucuresci de unul din elevii ilustrului, deși puțin producătorului — (în raport cu dl de Gubernatis). — Ascoli, dacă, țice, învățații italieni, în frunte cu Ascoli, care a spulberat o operă din cele mai însemnate ale dlui de Gubernatis (Mitologia Plantelor), nu cred în specialitățile sanscrită, folioristă, archeologică, de filologie comparată, de țiganologică, etc., etc., — este, pare-ni-se, prudent ca și noi să nu le credem ca vorbe din scriptură, cele ce dl de Gubernatis ne spune despre etnografia popoarelor din Ungaria. (Va urma.)

Economic.

Piața din Sibiu, 24 Noemvrie. Grâu Hectolitra 47—80 chilo fi. 4.80 până fi. 5.60, grâu mestecat 68 până 82 chilo fi. 3.60, până fi. 4.40 sâcra 66 până 72 chilo fi. 3.20 până fi. 3.80, orș 58 până 64 chilo fi. 3.— până fi. 4.—, ovăș 38 până 45 chilo fi. 1.50 până fi. 2.10, cucuruzul 68 până 47 chilo fi. 4.30 până fi. 3.90, melaial 74 până 82 chilo fi. 4.— până fi. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fi. 1.20 până fi. 1.40, semênță de cânepă 49 până 50 chilo fi. 4.— până fi. 5.—, mazerea 76 până 80 chilo fi. 4.50 până fi. 5.50, linteia 78 până 82 chilo fi. 8.— până fi. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fi. 4.— până fi. 5.—, păsat de grâu 100 chilo fi. 17.— până fi. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fi. 13.—, Nr. 4 fi. 11.—, Nr. 5 fi. 9.—, slămina 100 chilo fi. 52.— până fi. 55.—, unsoarea de porc fi. 50.— până fi. 52.—, sêu brut fi. 32.— până fi. 34.—, sêu de lumini fi. 50.— până fi. 51.—, lumini turnate de sêu fi. 56.— până fi. 58.—, săpunul fi. 31.— până fi. 32.—, fên 100 chilo fi. 1.80 până fi. 2.20, cânepa fi. 35.— până fi. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fi. 3.25 până fi. 3.75, spiritul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 36 până 45 cr., carnea de porc 32 până 40 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouă 10 cu 22 până 25 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 23 Noemvrie n. s'a notat: ungueresci bêtrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. ungueresci grei, tineri 47.1/2 cr. până 48.— cr., de mijloc 47.1/2 cr. până 48.— cr., ușori 47.1/2 cr. până 48.— cr., marfă țerânească, grea — cr. până — cr., de mijloc 43.— cr. până 45.— cr., ușoară 43.— cr. până 45.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrb esc grei 44.— cr. până 45.1/2 cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.1/2 cr., transito ușori 44.— cr. până 45.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiu. din 25 Noemvrie st. n. 1885.

Table with 3 columns: Currency, Buy price (Cump.), Sell price (vând.). Rows include Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Noemvrie st. n. 1885.

Table with 3 columns: Instrument, Buy price (Cump.), Sell price (vând.). Rows include Renta amort. (5%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. București, Credit mob. Buc., Act. de asig. Naționala, Scrișuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur.

Bursa de Budapesta

din 24 Noemvrie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Instrument, Price. Rows include Renta de aur ung. (6%, 4%, 5%), Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a, 2-a, 3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Scrișuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina”, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de Viena

din 24 Noemvrie st. n. 1885.

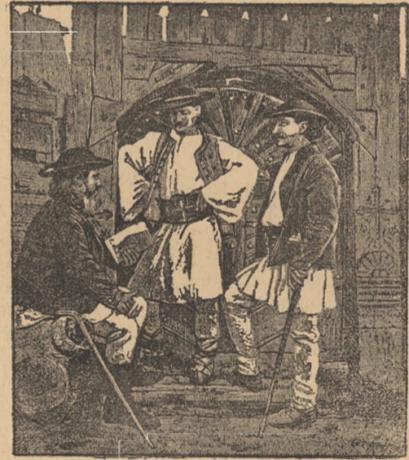
Table with 2 columns: Instrument, Price. Rows include Renta de aur ung. (6%, 4%, 5%), Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a, 2-a, 3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Scrișuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur.

A aparut: A doua edițiune din

Călințarul Poporului

pe anul comun

1886.

Anul I.

SIBIU.

Institut tipografic, societate pe acții.

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc. — Chronologie pe anul 1886. — Regenții europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Timbrele. — Sfaturile Părintelui Serafim de Ioan Slavici. — Sfaturi practice pentru cari au să vândă sau să cumpere. — Fênatele și cultura lor de D. Comșa. — Trifon hăbăucul, poveste de I. Pop Reteganul. — Poesii (Scrișoare către un bêtrân de A. Vlahtuț; Ce te legeni codrule și La mijloc de codru des, de Mihail Eminescu; Ultimul dor de Miron Pompiliu; La ședetoare de Valeria St. Micle; Doine populare cul. de I. Muntean; Satiră populară de S. Florian Marian; Epitaf de Th. Șerbănescu.) — Anecdote (Blastemul de mamă; Țiganul avocat.) — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Vândătorilor se dă un rabat de 20%.

Institut tipografic, societate pe acții în Sibiu.

[185] 4

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Noemvrie 1885.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren omnibus, Tren accelerat, etc.), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noaptea.